

הממונה על המשמעת

7.8.23
תיק 61/2023

דיון משמעת בעניינה של XXX

גזר הדין

- נגד הסטודנטית הוגשה קובלנה משמעתית בעבירות לפי ס' 12.4 ו-12.6 לתקנון המשמעת שעניינם הונאה בבחינה והפרת הוראות מחייבות בבחינה בהתאמה. לפי המתואר בקובלנה, בבחינה שהתקיימה ביום 3.7.23 בקורס "אנגלית מתקדמים ב'". הסטודנטית יצאה לשירותים מספר פעמים וביציאתה לשירותים, יצאה מהכיתה עם חלק מחומרי הבחינה.
- ביום 13.7.23 התקיים דיון בעניינה של הסטודנטית. הדיון התקיים בזום. הסטודנטית היתה מיוצגת על ידי בן שרעבי מאגודת הסטודנטים. בדיון השתתפו מטעם התביעה: המשגיחה אורה ומטעם ההגנה: המרצה עינב וסטודנט בשם בן. בסוף הדיון הארוך ביקש ב"כ ההגנה להגיש סיכומים בכתב. נענתי לבקשתו. ביום 26.7. הגיש התובע את סיכומי התביעה וביום 1.8. הגישה ההגנה את הסיכומים מטעמה.
- ביום 1.8. לאחר שהתקבלו סיכומי ההגנה פנה התובע המשמעתית לבית הדין בבקשה למחוק סעיפים מסיכומי ההגנה:

בקשה למחיקת סעיפים מסיכומי הסטודנטית

- התובע מתכבד להגיש לבית הדין הנכבד בקשה זו למחוק חלק מהסעיפים מסיכומי הסטודנטית שהוגשו ביום 1.8.23, כדלקמן:
- (ההדגשות אינן במקור, זולת אם צוין אחרת).
- בכל הכבוד הראוי, לא ניתן להסכין עם מצב שבו ההגנה מכנה את ההליך שהתנהל "משפט ראווה" (ר' ס' 5 לסיכומי הנילונה), או עם הטענה שכב' בית הדין ניהל את ההליך "במשוא פנים גלוי וברור" וכי- "המשחק מכור".
 - אף אם הנילונה או ב"כ סבורים, כי נפל פגם כזה או אחר בהליך (ולא כך) אזי יש דרך להתנסח ובוודאי שלא באופן משתלח ומבוזה.
 - בנוסף, הנילונה צרפה בנספח יד' מסמך אשר הופץ על ידי הח"מ לכלל הסטודנטים והתייחסה אליו בס' 70 – 72 לסיכומים.
 - מסמכים אלה לא היו בפני בית הדין הנכבד בעת הדיון ולא ניתן להפנות אליהם בסיכומים.
 - מטרת הסיכומים היא לסכם את הטענות המשפטיות שעלו בהליך אל מול העובדות ולא ניתן לצרף כל ראיה לסיכומים אשר לא הוצגה במהלך הדיון.
 - על כן יתבקש בית הדין הנכבד להורות לנילונה להגיש סיכומים מתוקנים תוך מחיקת ס' 5, 70 – 73 ונספח י"ד.

- ביום 1.8.23 נתתי החלטה שאני דוחה את הבקשה למחיקת סעיפים, ואיפשרתי לתובע להעלות את טענותיו בסיכומי תשובה. התובע הודיע לבית הדין שאינו מעוניין להגיש סיכומי תשובה.
- אתחיל בטענה המקדמית של ההגנה שמופיע תחת ראש פרק שכותרתו: "המשחק מכור". "בפתח סיכומי ההגנה ייאמר כי הסטודנטית חשה כי נוהל בעניינה משפט ראווה. הסטודנטית סבורה כי כבוד השופטת ניהלה את הדיון במשוא פנים גלוי וברור."

הסטודנטית סבורה כי דעתה של השופטת "ננעלה" וכי לא תוכל להכריע בעניין שלפניה באובייקטיביות הדרושה. משכך ייטען כבר עתה "המשחק מכור" והכל בטרם תם הדיון בעניינה של הסטודנטית".

6. אני עוסקת בהשערות מדוע ההשתלחות לעיל, נעשתה בדרך של תיאור תחושותיה של הסטודנטית. מכיוון שהסטודנטית מיוצגת, אני רואה בסנגור כמי שטוען את הטענה לגבי "משפט ראויה" ו-"משפט מכור". לפיכך התייחסותי להלן היא כלפי הסנגור. הטענה לגבי "משפט ראויה" מזיקה לסטודנטית. כאשר להגנה יש מסכת ראיות טובה היא לא נזקקת לטענות שמעבירות מסר כי "הרצפה עקומה" אבל הרקדנים ביצעו את הריקוד בצורה מושלמת.

7. לגופו של עניין, הדיון בעניינה של הסטודנטית נערך באופן ענייני, תוך התייחסות למסכת העדויות והראיות שהובאו בפני בית הדין. אין דבר וחצי דבר לבסס את הטענה המבישה את הטוען אותה לגבי משפט ראויה ומשפט מכור. ההפך הנכון, הדיון התארך לשעה וחצי וזאת על מנת לאפשר לסנגור להשמיע את עדות הסטודנטית, לחקור את עדת התביעה ולהעיד את עדי ההגנה. פרוקטור הדיון משתרע על פני 17 עמודים, ולאור התמשכות הדיון, נענתי לבקשת הסנגור להגיש סיכומים בכתב, וזאת בחריגה מהנהוג של סיכומים בעל-פה על מנת לחסוך בזמן שיפוטי. לאחר מכן, נענתי לבקשת הסנגור להגיש סיכומי תשובה לסיכומי התשובה של התובע, במקרה שזה יחליט לממש את זכותו. זאת ועוד, ההגנה קיבלה את מלוא הבמה לדייק את טענותיה גם במסגרת הסיכומים, שלא קבעתי להם הגבלת כתיבה כך שהם **בהיקף של 109 עמודים כולל נספחים.**

8. ככל שהסנגור סבור שדעתי "ננעלה" ולא אוכל להכריע בעניין באובייקטיביות הדרושה, אני מפנה לתיק 36/23, גם שם, בחר הסנגור בן שרעבי, במקום לקדם את ההליך להעלות טענה מקדמית לגבי פסלות השופטת.

9. לגופו של טענה, הסנגור מביא 4-5 ציטוטים מהפרוטוקול (סעיפים 8-9 לסיכומי ההגנה), כבסיס לטענתו כי "ניתן אמון מלא ובלתי מסוייג בדו"ח ההשגחה על אף שההגנה כפרה במתועד בו במפורש ... וכי לא ניתן כל אמון בעדות הסטודנטית ובעדותם של המרצה והסטודנט". לעניין המחלוקת ואמינות הגרסאות – אקדיש דיון להלן. אך אף לא אחד מהציטוטים שמביא הסנגור בסיכומיו תומך בטענתו לגבי הטיית השופטת לטובת התביעה. בהינתן התארכות זמן הדיון לשעה וחצי, על הסנגור לקבל בהבנה את הערות השופטת שנועדו לברר מה העיקר ומה הטפל בקו ההגנה. קיים מרחק גדול בין שאלות השופטת שנשאלו על מנת לקדם את הדיון ולכנסו לסיום לבין טענת הסנגור כי נפל פגם בהליך שנוהל ב"משוא פנים גלוי וברור". אני דוחה טענה זו.

10. לאחר ששמעתי את העדויות, אני למדה שאין מחלוקת על העובדות הבאות:

- א. הסטודנטית יצאה לשירותים יותר מפעם אחת במהלך הבחינה
- ב. היציאה הראשונה היתה כשעה ו 10 דק לאחר התחלת הבחינה. הסטודנטית שהתה כ- 15 דקות בשירותים – שהות ארוכה שהמשגיחה זיהתה כהתנהגות חשודה.
- ג. לאחר כ- 40 דקות יצאה הסטודנטית שוב לשירותים.
- ד. הסטודנטית ניסתה לצאת מהכיתה לשירותים עם עט.
- ה. הסטודנטית יצאה לשירותים עם חלק מדפי הבחינה מקופלים בכיס המכנס האחורי

11. קיימת מחלוקת על העובדות הבאות:

- א. התביעה טוענת שהסטודנטית יצאה 3 פעמים לשירותים וההגנה טוענת שהסטודנטית יצאה 2 פעמים.
- ב. התביעה טוענת שהסטודנטית יצאה עם חלקים משאלון הבחינה וממאמר ה- Unseen. ההגנה טוענת שהסטודנטית יצאה רק עם המאמר.
- ג. התביעה טוענת שהמשגיחה לקחה מהסטודנטית את העט מחוץ לכיתה בדרך לשירותים. ההגנה טוענת, שהמשגיחה לקחה מהסטודנטית את העט לפני שיצאה מהכיתה.

12. הסטודנטית **סירבה** לכתוב תגובה במועד הגשת הקובלנה. יומיים מאוחר יותר ביום 5.7.23

שלחה לתובע את תגובתה שכוללת מספר טענות:

- א. היא הרגישה רע בבחינה כתוצאה מלקיחת כדור אטנט ובגלל שהרגישה רע ביקשה לצאת לשירותים
- ב. היא חששה להפסיד זמן בבחינה ובגלל הלחץ לקחה איתה לשירותים את מאמר ה- unseen, בקלות ראש.
- ג. היא לא לקחה איתה לשירותים את חלק השאלון.
- ד. חלק השאלון היה מונח על הכיסא.
- ה. לא כתוב בהנחיות לבחינה שאסור להוציא חלקים מהבחינה מחדר הבחינה.
- ו. בנוגע לעט – "הוא לא נלקח ממני כפי שמצויין בקובלנה. החזקתי אותו כשקמתי מהכיסא וכשהבוחנת הסבה את תשומת ליבי הנחתי אותו ישר על השולחן בכיתה. זה נעשה בהיסח הדעת"
- ז. בנוגע לחלק המבחן שלקחה לשירותים: "הבוחנת שאלה אותי איפוא המבחן. בעוד שהשאלון היה על השולחן ואני הרמתי את הטקסט שהיה מונח על רגלי ופה הסתיימה השיחה ביננו ואני המשכתי לפתור".

13. אתחיל במחלוקת לגבי מספר הפעמים שיצאה הסטודנטית מהכיתה. מחלוקת זו קשורה אך

ורק למהימנות גרסאות ולא ליסודות העבירות המיוחסות לסטודנטית. ההגנה בסעיף 59 לסיכומיה מבהירה כי:

59. בשולי הדברים אך לא בשולי חשיבותם יצוין כי אין לגוף העבירות המיוחסות לסטודנטית אין כל חשיבות לשאלה האם יצאה שלוש פעמים או פעמיים. יחד עם זאת העובדה שהסטודנטית יצאה פעמיים מראה כי עדותה של המשגיחה כבושה, לא אחידה, לא קוהרנטית וכוללת סתירות פנימיות או נאמרה בניגוד לתיאור התלונה בכתב על ידה. אין לייחס לעדותה של המשגיחה כל משקל.

14. טענת ההגנה כי הסטודנטית יצאה פעמיים נתמכה על ידי עד ההגנה הסטודנט בן, שהעיד כי

שם לב שהסטודנטית יצאה רק פעמיים במהלך הבחינה.

15. מנגד המשגיחה סימנה בטופס מעקב הבחינה שלש נקודות ליד שמה הסטודנטית, ובעדותה

מסרה המשגיחה (עמ' 2 לפרוטוקול):

	11
אורה: (מקריאה מהקובלנה) בפעם הראשונה היא יצאה, היא אמרה שהיא הרגישה לא טוב באותו	12
בוקר, היא חזרה בחזרה -בסדר, הפעם השנייה שיצאה היא יצאה עם עט, בפעם השלישית זה כבר שהיא	13
יצאה ואז ראיתי שחסרים דפים.	14
	15
בן: לא כתבת את זה בתלונה המשמעתית שהיא יצאה בפעם השלישית, נכון?	16
	17
ירון: איפה אתה רואה בתלונה המשמעתית שהיא כתבה פעמיים?	18
	19
אורה: אני לא רואה שכתבתי פעמיים, כתבתי שבאותה שעה ב-11:00 יצאה שוב.	20
יצאה בשעה 10:10	21
	22

16. במקום אחר העידה המשגיחה (עמ' 12 לפרוטוקול)

אורה: לא. הפעם השנייה שהיא יצאה, היא יצאה ונכנסה. לא היתה סיבה ועדיין ולהיות בטוחה בחשד, לכן אני ציינתי את היציאה הראשונה שלה שפה זה כבר עורר חשד, את היציאה האחרונה שהיא נתפסה.

17. בבואי לשקול את מיהמנות גרסת התביעה וההגנה, עמדו בפני העובדות הבאות. המשגיחה היא עדה ניטראלית עם ניסיון של 14 שנים בהשגחה בבחינות, והיא סימנה **בזמן אמת** את מספר הפעמים שהסטודנטית יצאה לשירותים. שנית, עדות המשגיחה היתה עקבית לגבי כך שהסטודנטית יצאה שלש פעמים. מעדות המשגיחה עולה שהיציאה השניה היתה קצרה ובסמוך ליציאה השלישית " הסטודנטית יצאה עם עט **ובאותה שעה 11:00** יצאה שוב" וגם "הפעם השניה שהיא יצאה, היא יצאה ונכנסה". גם הסטודנטית הודתה בעדותה כי "בפעם השניה יצאה לשלש דקות" (עמ' 9 לפרוטוקול). המשגיחה זכרה איפוא שהיציאה השניה היתה קצרה כפי שגם העידה הסטודנטית. היא הסבירה שביציאה השניה לא היתה עדין בטוחה בחשד לגבי הסטודנטית, וזה התגבש רק לאחר שנתפס חומר ביציאה השלישית.
18. גרסת הסטודנטית לגבי כך שיצאה פעמיים לשירותים תפסה מקום רחב מאד בדיונים ולא היה לזה זכר בתגובה לקובלנה. חסר זה בולט לאור העובדה שהסטודנטית הביאה גרסה משלה לנושאים אחרים כגון החומר שהוציאה מהכיתה ומקום תפיסת העט. לאור הפרטים המלאים שסיפקה המשגיחה לגבי שלש יציאות מחד, והעלאת גרסה שונה על ידי הסטודנטית רק במהלך הדיון, – אני מעדיפה את גרסת המשגיחה על פני גרסת ההגנה.
19. מחלוקת אחרת לה הקדישה ההגנה תשומת לב רחבה בסכומים הוא מקום תפיסת העט על ידי המשגיחה. בכתב הקובלנה ציינה המשגיחה כי הסטודנטית "**יצאה שוב לשירותים עם עט שנלקחה בדרך ממנה**". המשגיחה העידה כי לקחה מהסטודנטית את העט מהיד מחוץ לכיתה "כשהיא כמעט היתה בכניסה לשירותים". מנגד הסטודנטית העידה כי המשגיחה לא לקחה ממנה את העט אלא בעקבות הערה של המגיחה היא הניחה אותו על השולחן. "[...] ואז כשבאתי פשוט לצאת מהכיתה הבוחנת הסבה את תשומת הלב שלי והנחתי אותו על השולחן. זה לא שמישהו לקח ממני את זה בשירותים. זה לא נכון. אני לא יצאתי איתו מהדלת של הכיתה".
20. עד ההגנה בן העיד שהסטודנטית הניחה את העט על שולחן הבוחנות בכיתה לפני שיצאה :

1	בן: אהלן בן. נכחת במבחן במתקדמים ב ביום 3/7 בחדר 360 ד, נכון?
2	
3	בן עד: נכון.
4	
5	בן: שרון נמצאת כאן. הוגשה נגדה תלונה משמעתית. בין היתר נכתב בתלונה שיצאה לשירותים
6	בשעה 11:00. אני רוצה לשאול אותך האם אתה ראית ששרון יצאה מעם עט או בלי עט?
7	
8	בן העד: בלי עט.
9	
10	בן: תודה רבה.
11	
12	ירון: אתה הסתכלת הכל הבחינה על שרון?
13	
14	בן העד: לא. יכול לתא ראת מה שהיה.
15	ירון: שאלתי אותך שאלה מאוד ממוקדת. איך יכולת להבחין אם כל הבחינה לא הסתכלת עליה אם
16	היא יצאה עם עט או בלי עט?
17	
18	בן העד: בגלל שבשביל להגיע לדלתף היא היתה צריכה לעבור דרכי וראיתי את מה שהתרחש
19	באותו זמן בדיוק.
20	
21	ירון: אתה בדקת מה יש לה בכיסים כשהיא יצאה מהכיתה?
22	
23	בן העד: לא, אבל ראיתי מה קרה. הבוחנת אמרה לה כאילו לגבי העט. היא הניחה אותו על
24	השולחן ויצאה לשירותים. זה הכל.

21. אדגיש שגם מחלוקת זו אינה קשורה ליסודות העבירות המיוחסות לסטודנטית. גם כאן ביקשה ההגנה להצביע על הבדלי גרסאות כדי לערער את עדות המשגיחה.
22. מצאתי בעדות עד ההגנה מספר כשלים שאין להם הסבר. ראשית, עד ההגנה העיד כי אינו יודע אם לסטודנטית היה עט נוסף שנתפס בדרך לשירותים על ידי המשגיחה וגם העיד שלא ידע שהסטודנטית יצאה עם חלק מהבחינה מקופל בכיס.

28	
29	ירון: או-קיי, עכשיו כשראית אותה יוצאת לשירותים, מתי הבוחנת העירה לה על העט?
30	
31	בן העד: בדרך מהמקום שלה לכיוון הדלת. היא עברה אותי.
32	
33	ירון: בפעם הראשונה או השנייה?
34	
35	בן העד: בשנייה.
36	
37	ירון: בשנייה, זאת אומרת שבפעם הראשונה אתה לא יודע אם יצאה עם עט, נכון?
38	
39	בן העד: לא.
40	
41	ירון: ובפעם השנייה כשהבוחנת העירה לה על העט, אתה לא יודע אם הייתה לה עוד עט נגיד או
42	משהו.
43	
44	בן העד: לא, איך יכולתי לדעת?
45	
46	ירון: גם אני שואל. עכשיו אני רוצה רגע לראות ברשותך את מפת הכיתה. איפה אתה יושבת ביחס
47	לשרון?
48	
49	בן העד: משמאלה, עם מרווח כיסא בינינו.
50	

15

שנית, הסטודנט העיד כי ישב ליד הסטודנטית בשורה השלישית. בעדותו טען שדלת היציאה מהכיתה נמצאת ליד כיסא 11 וכי ראה שלבקשת המשגיחה הסטודנטית הניחה את העט על השולחן שנמצא בין מקום 5 ל-11:

11	
12	בן העד: כן. ראיתי את הסיטואציה שהבוחנת העירה לה על העט, היא הניחה אותו על
13	השולחן, בין 11 ל-5, הניחה אותו ויצאה.
14	
15	יפעת: ז"א, היה לה עט, אבל אתה טוען שהיא לא יצאה איתו מהחדר.
16	
17	בן העד: נכון.
18	

17	28	16	10	33	31
11	5		3	32	22
	12		25	4	23

שולחן מרצה

23. בביקור בכיתה ראיתי ששולחן המשגיחה נמצא ליד כיסא 23 ודלת הכניסה לכיתה נמצאת לפני כיסא 12 מצד שמאל. לפיכך, עדות הסטודנט לגבי מיקום דלת הכניסה ליד כיסא 11 וקיומו של שולחן משגיחה בין כיסאות 5 ו-11, אינו תואם את מבנה הכיתה.
24. שלישית, על פי ניסיוני, במהלך בחינה מרוכזים סטודנטים בהצלחתם ולפיכך תשומת הלב ומיקוד הקשב שלהם לא מתועלים להתבוננות, מעקב ופרשנות של אירועים שקורים לסטודנטים אחרים. גם לאור זאת התעורר אצלי ספק לגבי מהימנות גרסת עד התביעה על פרטי הסיטואציה שקרתה במהלך הבחינה בנוגע לעט.
25. בדיון חקר הסנגור את המשגיחה אם היא זוכרת את צבע העט:

12	אורח:	כן	את זוכרת באיזה צבע היה העט?
13	אורח:	כן	כן
14	אורח:	כן	כן
15	אורח:	כן	כן
16	אורח:	כן	כן
17	אורח:	כן	כן
18	אורח:	כן	כן
19	אורח:	כן	כן
20	אורח:	כן	כן
21	אורח:	כן	כן
22	אורח:	כן	כן
23	אורח:	כן	כן
24	אורח:	כן	כן

26. בסיכומי התשובה (סעיף 14) טוען הסנגור כי העובדה שהמשגיחה לא צילמה את העט מנוגדת לפסיקת בית הדין לערעורים בתיק 31/2023 בה מופיעה המלצה למשגיחים לצלם חוסר אסור שנתפס:

"אין צורך לומר שמקרה זה מדגיש את החשיבות שיש לתיעוד מדויק של אירועים מסוג זה המתרחשים במהלך בחינות, ובמקרה של חומר אסור לשימוש את החשיבות המיוחדת שיש לתיאור מדויק של החומר שנתפס ברשות הסטודנט. נראה כי טוב יעשו המשגיחים אם יצלמו את החומר שנתפס. למיטב הבנתי

בקשה כזאת הועברה כבר למדור בחינות" (שורות 26—29 לפסק הדין, ההדגשות הוספו).

27. בתיק 31/2023 היה מדובר במחלוקת לגבי דגם המחשבון שהוכנס לבחינה – עובדה שהיא ביסוד העבירות שיוחסו לסטודנט. מנגד, במקרה המדובר צבע העט אינו עובדה שהיא ביסודה של העבירה המיוחסת לסטודנטית. ואוסף, כי ההמלצה של בית הדין לערעורים היא חדשה ואת גבולות יישומה יש לבחון תוך מתן משקל כבד להשפעה אפשרית **לרעה** על תפקוד המשגיחים ומהלך הבחינות. המשגיחים אינם שוטרים, אינם מכירים את יסודות העבירות לפי תקנון המשמעת ולא מוטל עליהם נטל הוכחה ואיסוף ראיות. לא סביר לצפות מהמשגיחים לדעת אלו חומרים שנתפסו חשובים ליסודות העבירה. זאת ועוד, בקשה גורפת לצלם חומרים שנתפסו עשויה לעורר אווירה מתלהמת ושיח לעומתני בין המשגיחים

- לסטודנטים. צילום ראיות צפוי גם להפריע למהלך הבחינה, שכן הוא דורש מעבר הלך וחזור של המשגיחים למקום בו קרה האירוע לצורך צילום. לא מן הנמנע גם שנוכח צילום חומר על ידי המשגיחים תעלה דרישה זהה מצד סטודנט. ית לצלם בזמן אמת את החומר במצלמה האישית שלו. ה. אנו לא רוצים להגיע למצבים אלו ולכן סוף מעשה במחשבה תחילה.
28. לאור זאת, את המלצת בית הדין לערעורים בתיק 31/2023 לצלם חומרים שנתפסו **יש להבין בהקשר העובדתי המיוחד** של אותו מקרה. עת לעתיד לקבוע בדרך התפתחותית, בזהירות, ובהתאם לנסיבות את יישום ההמלצה למקרים אחרים. גם לאחר המלצת בית הדין לערעורים בתיק 31/2023 לא פג תוקפה של עדות בעל-פה ויש לשקול את העלויות מחד והתועלות מנגד של הנחיה למשגיחים לצלם חומר אסור.
29. לגופו של מקרה, לא מצאתי שנפל רבב בהתנהלות המשגיחה שלא צילמה את העט איתו נתפסה הסטודנטית (עובדה שאינה שנויה במחלוקת). צבע העט אינו רלוונטי כמו גם המקום בו נלקח מהסטודנטית.
30. **סיכום ביניים** : התרשמתי ממהימנות עדות המשגיחה שהיא עדה ניטאלית לגבי מספר הפעמים שיצאה הסטודנטית לשירותים והעובדה שניסתה לצאת עם עט. לפיכך לצורך בחינת יסודות העבירות אני מקבלת את גרסת התביעה כי הסטודנטית יצאה שלוש פעמים לשירותים, פעם אחת נתפסה כשהיא מחזיקה עט ופעם נוספת נתפסה כשבכיס המכנס חומר שהוא חלק מהבחינה.
31. הסוגיה השלישית לגביה קיימת מחלוקת נוגעת לחומר שאיתו יצאה הסטודנטית לשירותים. המשגיחה העידה בתחילת עדותה כדלקמן :
- 2'
2' **אורה**: או-קיי. הפעם הראשונה שיצאה באמת לזמן ארוך. בפעם השנייה יצאה עם העט שראיתי ביד ואז לקחתי אותה לפני שנכנסה לשירותים, אבל כשהזרתי לשולחן שלה אני הבחנתי שגם השאלון וגם המאמר היו מפורקים, ואז אני הסתכלתי ועדיין לא אמרתי כלום. בפעם השלישית שיצאה, אני ראיתי שחסרים דפים. וכשהיא חזרה לכיתה אמרתי לה: איפה הדפים? ובשליפת יד מאחורה אני ראיתי שהוציאה ושמה. היא אמרה שרק מאמרים אבל הדפים של השאלון הי מקופלים וברור שהיו מקופלים ל-4 ואותו דבר גם המאמר.
3'
3'
32. התביעה טוענת שיש לקבל את גרסת המשגיחה כי הסטודנטית יצאה עם חלק מהשאלון וחלק מהטקסט כשהם מוסתרים בכיס המכנס. **התביעה מדגישה כי המשגיחה לא הכירה את גרסת הסטודנטית טרם הדיון שכן הסטודנטית סרבה להגיב בזמן אמת. לפיכך, מדובר בעדות שמתארת מהימנה את שקרה בזמן הבחינה.** התביעה מוסיפה, כי גם אם יקבע עובדתית שהסטודנטית יצאה רק עם המאמר מוסתר בכיס המכנס, די בכך כדי להרים את נטל ההוכחה להרשעה בעבירות לפי סעיף 12.4 ו- 12.6 לתקנון המשמעת.
33. ההגנה טוענת שגרסת המשגיחה לא מהימנה, לא עקבית וקיימות וסתירות פנימיות בעדותה. ראשית, ההגנה מצביעה על כך שבכתב הקובלנה נכתב "שמתי לב שהמבחן בחלקו היה חסר על השולחן. כאשר חזרה לכיתה ונשאלה מדוע חסר המבחן, הכחישה והוציאה מהכיס את חלקו של המבחן" מכאן מבקשת ההגנה ללמוד כי המשגיחה מודה שהסטודנטית יצאה רק עם חלקים מהמאמר. אני סבורה שאין סתירה בנקודה זו בין עדות המשגיחה לבין מה שכתבה בכתב הקובלנה. התיאור לגבי חלק המבחן מתייחס לכך שהיו חסרים חלק מהדפים של המבחן. המשגיחה העידה כי הדפים שהיו חסרים נלקחו מהמאמר ומהשאלון.

שנית, ההגנה טענה (סעיף 43 לסיכומי התשובה) כי המשגיחה צריכה היתה לצלם את הדפים שנתרו על השולחן ו/או נלקחו על ידי הסטודנטית לשירותים. המשגיחה במבוכתה, השיבה בדיון "זה היה טעות שלא צילמתי" (עמ' 3 לפרוטוקול). על ההמלצה לצלם חומרים עמדתי לעיל, ואני סבורה שלא נעשתה טעות במקרה זה בכך שהמשגיחה לא צילמה את החומר. כאמור, כלל לא ברור לי מה היתה צריכה המשגיחה לצלם, האם את מצב הניירות על השולחן לאחר שיצאה הסטודנטית, האם את הניירות שהוציאה מכיסה או את שני המצבים. במקרה זה יש בפני עדויות בעל פה ועלי להכריע בין הגרסאות.

34. ההגנה הביאה כעדה את מרצת הקורס – עינב – שהעידה כי נמסר לה על ידי המשגיחה שהסטודנטית הוציאה מהכיתה את חלק המאמר בלבד. מגרסת המרצה אני למדה שהיא נקראה על ידי אחראית הקומה לטפל באירוע שבו "סטודנטית שלה נתפסה מעתיקה". המרצה העידה כי מחוץ לכיתה מסרה לה המשגיחה אורה שהסטודנטית הוציאה רק את המאמר. לטענת המרצה המשגיחה סיפרה לה שהשאלון נשאר על השולחן והמאמר היה מקופל בכיס של הסטודנטית.

35. אציין כי בעניין זה קיימת חוסר התאמה בין גרסת הסטודנטית לבין גרסת המרצה. הסטודנטית כתבה בתגובה כי "היא לא לקחה איתה לשירותים את חלק השאלון. וחלק השאלון היה מונח על הכיסא". בהמשך: "הבוחנת שאלה אותי איפוא המבחן. בעוד שהשאלון היה על השולחן ואני הרמתי את הטקסט שהיה מונח על רגלי ופה הסתיימה השיחה ביננו ואני המשכתי לפתור". הסטודנטית לא הזכירה בתגובתה לקובלנה כי המאמר היה מקופל בכיס המכנס. זאת ועוד, בדיון העידה הסטודנטית (עמ' 5 לפרוטוקול) כי השאלון היה תמיד על השולחן:

3. שרון: השאלון תמיד היה על השולחן. וגם בפעם הזאת שחזרתי מהשירותים הבוחנת ישר ניגשה אליי, שאלה אותי איפה המבחן, והראיתי לה הנה השאלון ואת הטקסט הוצאתי כן מהכיס.

36. מכיוון שעדות הסטודנטית שידרה חוסר אמינות, אני נדרשת להתעלם ממנה ולהכריע בין הגרסאות של המשגיחה והמרצה – לעניין חלק הבחינה שהוציאה הסטודנטית מהכיתה. הן המשגיחה והן המרצה הן עדות ניטראליות ללא אינטרס ואיני מצליחה למצוא הסבר סביר שמיישב בין הגרסאות. לפיכך, לא בלי ספק, אני מקבלת כממצא עובדתי את גרסת ההגנה באמצעות עדת ההגנה כי הסטודנטית יצאה עם המאמר בלבד.

37. ההגנה טוענת כי נפל פגם אצל התובע בכך שלא כתב פרוטוקול של ראיון שביצע (לטענתה) עם המשגיחה בטרם הדיון. בעניין זה מביאה ההגנה את החלטתו של כבוד השופט ביין בה"פ 169/96 פלוני נ' אוניברסיטת חיפה:

"אשר לטענה, כי התובע יכול לערוך מעין חקירה בלי לגלות מבעוד מועד לנאשם מה העלתה חקירתו, אני סבור, שיש צדק בדברים. ומן הראוי שבכל מקרה שהתובע מראיין את המתלונן והעדים, הוא יערוך על כך פרוטוקול כתוב ויאפשר לנאשם לעיין בו (שם, בעמ' 121).

38. טענה זו העלה הסנגור גם בבקשה למתן החלטת ביניים בתיק 68/2023. שם נתתי החלטה כדלקמן:

4. לפי תקנון המשמעת של המסלול האקדמי המכללה למנהל הקובע גם את סדרי הדין בהליכי דיון בבית הדין המשמעתי – לא קיימת חובת רישום פרוטוקול של השיחות שמקיים התובע עם עדי תביעה. לפיכך אני דוחה את הבקשה לעריכה בדיעבד של פרוטוקול של השיחות/ת שמקיים התובע עם עדי התביעה.

נימוקים אלו לדחיית הבקשה לקיים רישום פרוטוקול על ידי התובע המשמעתי עם עדי תביעה רלוונטים גם למקרה דנן. אוסיף אבהרה כי גם לפי פסק הדין בה"פ 196/96 לעיל, לא מדובר **בחובה** המוטלת על התובע לערוך פרוטוקול כתוב. זאת ועוד, בהיקש לדין הפלילי, מתאים לאמץ גם לדין המשמעתי את ההלכה שיצאה מבית המשפט העליון בבש"פ 1378/20 **יניב זגורי נ' מדינת ישראל**. לגבי מתי ייחשב ראיון עד לחומר חקירה שהנאשם זכאי לעיין בו :

ראיון עד – אימתי ייחשב לחומר חקירה?

20. תובעים המייצגים את המדינה במשפטים פליליים נדרשים לא אחת להיפגש עם עדיהם כדי לראינם, לרענן את זיכרונם ועל ידי כך להכין לשיבת ההוכחות – כפי שנעשה גם במקרה שלפניי. האם קיימת חובה לתעד ראיונות אלו, במלואם או בחלקם, ולהעביר את התיעוד הדרוש לידי הנאשם במסגרת הליכי הגילוי לפי סעיף 74 לחסד"פ או מכוחו של דין אחר ?

21. בידוע הוא, שתיעוד ראיונות ההכנה שהתביעה מקיימת עם עדיה הוא פרקטיקה נפוצה ומקובלת, אף שאיננה מתחייבת מהוראות הדין (ראו בג"ץ 841/19 מדינת ישראל נ' בית המשפט המחוזי בתל אביב (8.4.2019) בפסקה 24 (להלן: בג"ץ 841/19)). בעניינה של פרקטיקה זו והקשר שבינה לבין זכות הנאשם לקבל לעיונו ולהעתיק את חומר החקירה, כאמור בסעיף 74 לחסד"פ, כבר הזדמן לי לסכם את המצב המשפטי הקיים במילים אלו :

22. דיננו עושה אפוא הבחנה חשובה בין המקרים שבהם העד המרואיין חוזר על אשר סיפר בחקירותיו הקודמות לבין המקרים שבהם הוא מוסר מידע מהותי חדש. במקרים מן הסוג הראשון, התביעה איננה חייבת להעביר לנאשם את תוכן הראיון ואת תיעודו. לא כך הוא במקרה השני, שבו קמה חובה כאמור כמצויין על ידי בבש"פ 213/19 הנ"ל. דברים אלו, כמובן, אינם חדשים והם מושרשים היטב בפסיקתנו. כך, בעניין בורוביץ נקבע כי "כאשר עד מוסיף בראיון מיוזמתו פרטים עובדתיים חדשים, העשויים להיות רלוונטיים לכתב האישום ומהותיים, בין לחיזוק עמדת התביעה ובין לתמיכה בהגנת הנאשם, מוטל על התובע לשקול אם בנסיבות העניין מן הראוי להפנות את העד להשלמת חקירה. מכל מקום, מוטל על התובע לתעד את אותם פרטים נוספים ומהותיים שמוסר העד בראיונו ולהעבירם מבעוד מועד לידעת הסניגוריה." (שם, בעמ' 846);

וראו גם בג"ץ 841/19 בפסקאות 16-21. דברים אלה חודדו על ידי השופטת ע' ארבל בעניין קצב בפסקה 16 להחלטה, כדלקמן:

"[...] כאשר מדובר בשינויים זניחים, אין התביעה נדרשת לתעד הגירסה ולהעבירה לסנגוריה. בה בעת, איני סבורה כי חובת התיעוד על פרטים שמסר עד בראיון עד להבאתם לידיעת הסנגוריה חלה רק על פרטים עובדתיים חדשים ומהותיים אלא על כל פרט שהתובע סבור על בסיס מומחיותו המקצועית, ניסיונו והשכל הישר, כי על פניו הוא עשוי לסייע לנאשם. כך, תחויב התביעה בתיעוד ובמסירה של חומר שכבר נמסר אולי, אך במהלך הראיון יש לאופן בו הוא נמסר חשיבות להגנת הנאשם, שכן הוא משנה שינוי של ממש, ולא שינוי של מה בכך, פרטים שנמסרו כבר או מעמיד אותם בקונטקסט שונה." (שם; וראו גם בש"פ 687/00 מסיקה נ' מדינת ישראל (3.2.2000)).

39. מן האמור עולה כי ככל שהעד חוזר בראיון עם התובע על מה שמסר בכתב הקובלנה, התובע המשמעותי **אינו חייב** להעביר להגנה את תוכן הראיון ואת תיעודו. שונה המקרה כאשר במהלך ראיון מוסר עד התביעה מיוזמתו באופן ספונטני וטבעי פרט חדש מהותי בנוגע לאירועים נשוא הקובלנה. אז קמה חובה על התובע לתעד את אותם פרטים נוספים ומהותיים שמוסר העד בראיון ולהעבירם מבעוד מועד לסנגוריה.
40. כפי שצינתי לעיל, בעובדות המקרה דנן, גרסת המשגיחה שהושמעה בדיון תואמת באופן מלא לתיאור העובדות בכתב הקובלנה. אילו היתה העדה מוסרת פרטים עובדתיים **חדשים ומהותיים** בראיון שקיים איתה התובע – אני סמוכה ובטוחה שלאור עמדת הדין, התובע המשמעותי היה מיידע את הסנגור.
41. על בסיס העובדות שהתבררו: הסטודנטית יצאה שלש פעמים לשירותים; ניסתה להוציא עט באחת הפעמים בדרכה לשירותים; ויצאה עם המאמר של הבחינה בכיס המכנסים, אעבור לדון ביסודות העבירות המיוחסות לסטודנטית.

סעיף 12.6 הפרת הוראות

42. התובע המשמעותי סבור שנעברה עבירת הפרת הוראות. מנגד, הסנגור טען שמכיוון שלא מופיעה הוראה מפורשת על טופס הבחינה כי אסור לצאת מהכיתה עם חומרי הבחינה לא נעברה עבירה. הסנגור אף העיד את המרצה על כך:
23	ע"פ: לא.
24	
25	בן: בתור מרצה 15 שנים בקורס הזה באנגלית, ובלי קשר לשאלה האם ראוי או לא ראוי והאם אל
26	לא מקובל, האם את כמרצה מכירה איזושהי הוראה מפורשת שאוסרת על הוצאת טקסט בזמן מבחן
27	השירותים?
28	
29	ע"פ: לא.
30	

לצד זאת העידה המשגיחה כי למיטב שיפוטה וניסיונה מדובר **במעשה לא ראוי**.

43. בעדות הסטודנטית בפני התגלו סתירות מהותיות לגבי ידיעתה שהיא עושה מעשה אסור בהוציאה חומר בחינה מהכיתה. בתשובה לשאלות הסגור אם קראה את ההנחיות לפני הבחינה ענתה :

31	
32	בן: מציג את ההתכתבות בין התובע לבין שרון במייל. שאלה נוספת, האם בשלב כלשהו היה ידוע
33	לך על איזושהי הוראה שהפרת אותה?
34	
35	שרון: לא. גם לפני המבחן הראשון מפרסמים את ההנחיות לבחינה. האמת שעברתי על זה. תמיד אני
36	עוברת על זה ולא ראיתי שום דבר לגבי מה שקרה, שהוצאתי את הרכיב של הטקסט, לא ראיתי לגבי זה
37	משהו שזה מפר הוראות בחינה.
38	
39	יפעת: זה הולך לכיוונים ביזארים. האם צריך לכתוב בהנחיות לבחינה שאסור להוציא את החומר
40	מהכיתה?
41	

44. בחקירה הנגדית שינתה הסטודנטית גרסה והעידה שידעה כי התנהגותה אסורה אלא שהיא מייחסת אותה לכך שהיא "לא חשבה על מה שהיא עושה":

18	
19	ירון: את כתבת בתגובה שלך אליי, שלא ידעת שאסור להוציא את השאלון ולכן הוצאת אותו, נכון?
20	
21	שרון: לא שאלון, טקסט.
22	
23	ירון: לטענתך זה הטקסט, את אמרת שלא ידעת שאסור להוציא את הטקסט ולכן הוצאת אותו, נכון?
24	
25	שרון: לא. לא כי לא ידעתי שזה אסור עשיתי את הפעולה. אני לא חשבתי על מה שאני עושה. כל
26	המבחן באמת הרגשתי לא טוב. היה לי גם כאבי בטן וגם כאבי ראש. לא ידעתי איך האטנט הולך להשפיע
27	עלי במבחן. הייתי כאילו בלא נודע. לא חשבתי באותו רגע מה אני עושה. זה לא שעשיתי את זה כי ידעתי
28	שזה לא אסור. לא חשבתי על מה שאני עושה.
29	

45. אכן העובדות שאינן שנויות במחלוקת מעידות בריש גלי על כך שהסטודנטית הבינה שהיא עושה פעולה אסורה. אילו חשבה הסטודנטית שמותר להוציא מאמר במהלך הבחינה מדוע הסליקה אותו בכיס ההמכנסים? מדוע לא פנתה למשגיחה וביקשה ממנה להוציא את המאמר לשירותים "על מנת לחסוך בזמן", או שמא, אם אין הוראה מפורשת היתה הסטודנטית יכולה להוציא את המאמר למנזה או למדשאה? יש טענות שאינן מתיישבות עם מבחן השכל הישר והטענה כי הוצאת חומר בחינה בזמן הבחינה אינה מהווה הפרה חמורה של הוראות הבחינה היא דוגמא מצויינת.
46. אוסיף שבטופס הבחינה גם לא כתוב מפורשות שאסור להוציא עט מחדר הבחינה. ועדיין, ברי לי על פי הכללים שנהוגים לגבי יציאה לשירותים שהוא מקום לא מפקח שכאשר סטודנט יוצא עם עט ועם מאמר מדובר בהפרת הוראות. אכן במקרה שלפני, הסטודנטית העידה שכאשר ביקשה לצאת לשירותים עם העט, היה בחזקתה כבר מאמר הבחינה (עמ' 5 לפרוטוקול). כלומר, אלמלא נעצרה הסטודנטית על ידי המשגיחה היא היתה מגיעה לשירותים עם עט ועם המאמר.
47. את ההסלקה של המאמר לשירותים והניסיון להוציא עם המאמר עט הסבירה הסטודנטית בכך שלא הרגישה טוב, נדרשה לצאת לשירותים בפעם הראשונה לזמן ארוך והכל בגלל שלקחה כדור אטנט לפני הבחינה. ההגנה התעכבה רבות על תופעות הלוואי של התרופה, אך עדות הסטודנטית גם בעניין זה היתה לא עקבית בלשון המעטה. תחילה טענה כי היא מדובר בבחינה הראשונה שבה היא נוטלת את התרופה :

שרון: קודם כל הייתי מאוד בלחץ בגלל המבחן הזה, כי מי שלא עובר את הקורס הזה בשנה הוא לא עולה לשנה ג', אז באתי מראש מאוד בלחץ. שהתחלנו את המבחן הרגשתי לא טוב, זה היה המבחן הראשון שלקחתי בו אטנט. עד עכשיו הייתי רק לומדת איתו עם הכדור למבחנים. היה לי כאבי בטן ממש חזקים, הייתי מאוד בלחץ, היה לי גם כאבי ראש. הרגשתי באמת, לא יכולה לתאר מה הרגשתי מבחינת הכאבים.

בהמשך "הבהירה" הסטודנטית כי לקחה את הכדור כבר בתקופת הבחינות של סמסטר א' אבל לטענתה לא בזמן מבחן.

שרון: התחלתי לקחת אותה מהתקופת מבחנים בסמסטר הקודם, אבל לא לקחתי את זה בזמן מבחן, לקחתי את זה כדי פשוט ללמוד למבחן.

עדת ההגנה – המרצה - אישרה בעדותה כי בזמן אמת הסטודנטית אמרה לה כי הכדור כל הזמן גורם לה לתופעות לוואי אלה (עמ' 14).
הסטודנטית לא הביאה כל ראיה לאישוש גרסתה כי המבחן באנגלית היה המבחן הראשון בו לקחה את התרופה. בנוסף, הסטודנטית לא הביאה מסמך רפואי כגון דיווח לרופא משפחה ממנו ניתן ללמוד על תופעות לוואי חמורות יוצאות דופן שכדור האטנט גורם לה. עדות הסטודנטית על משך הזמן שהיא לוקחת את התרופה מאז הבחינות בסמסטר א' אינה מתיישבת עם הטענה המרכזית של ההגנה שתופעות הלוואי של התרופה גרמו לסטודנטית להיות "כאילו בלא נודע" (עמ' 8 לפרוטוקול). למעשה הסטודנטית בעצמה מודה בתגובה לקובלנה כי היא מכירה את תופעות הלוואי של כאבי בטן חזקים שהתרופה גורמת לה שעה לאחר לקיחה. לאור זאת אני דוחה מכל את מהימנות גרסת הסטודנטית כי מדובר במצב חדש של "הכל קרה לי מהר" ... "לא הבנתי בכלל באיזה סיטואציה אני נמצאת". (עמ' 6 לפרוטוקול).

48. זאת ועוד, בדיון לפני השמיעה הסטודנטית גרסה מתפתחת לגבי המינון הגבוה שלטענתה לקחה בבחינה באנגלית. כאשר שאלתי את הסטודנטית מה המינון שהיא לוקחת – הסטודנטית השיבה 30 מ"ג. ואז בהמשך היא טענה כי לא היה לה אמצעי לחתוך את הכדור לחצי ולכן לקחה מינון של 30 מ"ג, בעוד שבבית היא לוקחת 15 מ"ג בלבד. טענה זו לא מתיישבת עם המרשם שקיבלה הסטודנטית למינון של 30 מ"ג למרות שניתן לקבל את התרופה במינונים נמוכים של 10 מ"ג ו- 20 מ"ג. בנוסף, הסטודנטית לא הביאה עדות תומכת לטענתה כי לקחה מינון גבוה מהרגיל. כאמור טיעון זה הועלה **לראשונה** באמצע הדיון.

49. לאור מכלול העדות של הסטודנטית לא סבירה בעיני טענת ההגנה שהושמעה חזור והשמע כי האירועים בבחינה נעשו "בהיסח הדעת" כתוצאה מתופעת לוואי של תרופה. לא השתכנעתי שהסטודנטית היתה במצב של איבוד שיקול הדעת וחוסר מודעות למעשיה האסורים. מה שעולה בבירור מעדות הסטודנטית הוא הלחץ הגדול שהיתה נתונה בו לעבור את הבחינה שהוא תנאי מעבר לשנה ג'.

50. לסיכום, אני קובעת שהוצאת חומר מבחן מהכיתה ללא אישור המשגיחות הוא הפרת הוראות המתייחסת לבחינה. התנהגות הסטודנטית שהחביאה את החומר בכיס המכנסים, עדותה המפורשת כי ידעה שמדובר במעשה אסור, וחוסר הסבירות של הטענה לגבי הפעולות שנעשו ב"היסח הדעת" תומכים גם במסקנה כי הסטודנטית היתה **מודעת היטב** לכך שהיא מבצעת מעשה אסור. הרשעה בהעדר הנחיה מפורשת בעניין זה על טופס הבחינה אינה מנוגדת

לעיקרון החוקיות, שכן מדובר בהתנהגות אסורה שהיא בבחינת שכל ישר. אכן, גם בית הדין הזה כבר הרשיע בעבר לפי סעיף 13.6 לתקנון הישן (המקביל לסעיף 12.6) בנסיבות דומות בהן לא היתה הנחיה מפורשת האוסרת על הוצאת מחברת הבחינה ואי מסירתה לבוחנות (תיק 106/2012). לאור כל זאת אני מרשיעה את הסטודנטית בעבירה לפי סעיף 12.6 לתקנון.

הונאה – סעיף 12.4 לתקנון

51. התביעה טוענת כי גם אם עובדתית יקבע שהסטודנטית הוציאה רק את המאמר – כפי שקבעתי - הורם נטל ההוכחה לגבי כוונה להונות. לטענת התביעה, הסטודנטית לא הציגה הסבר קוהרנטי באשר לסיבה בגינה יצאה עם החומר מהכיתה; נמנעה להגיב לתלונה בזמן אמת, מה שמלמד על כך שגרסתה כבושה; התנהגה כמי שמבצע מעשה אסור ונמנעה מלהשאיר את המאמר בכיתה כאשר נתפסה עם עט על ידי המשגיחה. לטענת התביעה, כל אלו, מתכנסים למארג עובדתי שמעביר את הנטל להגנה להוכיח שלא היתה כוונה להונות. 52. ההגנה טענה שלא הורם נטל ההוכחה לעניין כוונה להונות. ההגנה הסתמכה על עדת ההגנה שאמרה שגם אם הסטודנטית יצאה עם הטקסט + העט + השאלון לא היה לה דרך לרמות במבחן (עמ' 13 לפרוטוקול). ההגנה גם מסתמכת על עדות הסטודנטית שבמענה לשאלת הסנגור אם הונתה או שהיתה לה כוונה להונות השיבה "לא. חד משמעית. גם הציון משקף". 53. לאחר שמיעת כלל העדויות והתרשמות מאמינות גרסת הסטודנטית, אני קובעת כי התביעה הצליחה לעמוד בנטל ההוכחה לעבירת הונאה מעל ספק סביר. מכלול הנסיבות מעידות כי הסטודנטית הוציאה **באופן מודע ומחושב** את מאמר הבחינה תוך הסתרתו בכיס המכנסים וניסתה להוציאו יחד עם עט (שנלקח ממנה לפני שהגיעה לשירותים). 54. המרצה העידה כי מבנה השאלות בבחינה תואם לסדר המאמר.

36	
37	ירון: מבחינת המבנה של הבחינה, האם השאלות חופפות בהכרח למיקום במאמר? כלומר האם שאלה
38	מספר 10 בהכרח מתייחסת למשהו שנמצא מאוחר יותר במאמר?
39	
40	עיינב: בגדול כן. הסדר הוא כרונולוגי.
--	

- כלומר, כאשר יצאה הסטודנטית לשירותים עם המאמר (ועם העט שנתפס בדרך) היה לה מיקוד ברור לגבי החלקים במאמר שהיא עדיין לא פיצחה כדי לענות על השאלון. 55. הסטודנטית העידה על הלחץ שהיתה נתונה בו בשל כך שציון עובר הוא תנאי מעבר לשנה ג' ועל כך שהשהות הראשונה בשירותים למשך כ- 15 דקות הכניסה אותה ללחץ נוראי. 56. בהתייחס לעדות עדת ההגנה כי הוצאת מאמר ועט לא מאפשרים לרמות, העדה הדגישה כי הסייג הוא שנשללה הימצאות של גורם שלישי בשירותים, גורם נוסף, או מכשיר נייד.

12	
13	בן: אז את אמרת שאת מרצה כבר הרבה שנים ואת בוודאי מכירה את המבחנים. אני אומר לך
14	ששרון כתבה בתגובה לתלונה המשמעתית וגם העידה, שהיא לא יצאה לשירותים עם עט, יחד עם זאת אני
15	אבקש ממך להניח שאכן יצאה עם עט, ואשאל, האם מהירותך עם המבחנים, האם ייתכן שזה שיוצאה עם
16	עט מלמד על-כך שיכלה להונות במבחן?
17	
18	עיינב: אם אנחנו שוללים הימצאות של גורם שלישי בשירותים, גורם נוסף בשירותים, או מכשיר נייד-
19	אז לא. זה לא תורם לה בכלום.
ח	

57. דרך התנהגות הסטודנטית ועדותה לגבי הלחץ שהיה נתונה בו, העובדה שלא הוציאה את השאלון מהכיס כאשר נתפסה עם עט, ההתאמה במבנה הבחינה בין המאמר לסדר השאלות, שיכנעו אותי שהוצאת המאמר (בצירוף ניסיון להוציא עט) נעשו במטרה למצוא עזרה חיצונית

לפתרון הבחינה. השאלה אם הסטודנטית מצאה עזרה חיצונית כזו או לא – אינה אחת מיסודות עבירת ההונאה. הוא הדין לגבי טענת ההגנה כי הסטודנטית קיבלה ציון נמוך בבחינה ולפיכך לא התקיימו יסודות עבירת ההונאה.

1. צודק הסנגור כי במקרה המדובר לא מתקיימת החזקה לפי סעיף 12(4) לתקנון. עם זאת כאמור, סדרת הפעולות שהתביעה הוכיחה שהסטודנטית ביצעה ומכלול העדויות שנשמעו בדיון, עומד בדרישת ההוכחה מעבר לספק סביר של כוונת הונאה. ההגנה לא הצליחה להפריך את גרסת התביעה ולהביא ראיות תומכות לכך שפעולות הסטודנטית נעשו בתום לב או מתוך רשלנות.

58. בשולי הדברים אציין כי הסנגור העלה בסעיף 81 לסיכומיו טענה כי התובע המשמעותי נמנע למסור להגנה מסמכים. טענה זו מובאת באופן לאקוני וללא ראיות לביסוס. לפיכך אני דוחה את בקשת הסנגור לשנות ו/או להוסיף על הסיכומים שהוגשו בתיק היה וימסרו מסמכים נוספים. בהקשר זה, חשוב ומתאים להזכיר את עיקרון ההדדיות שלא כובד על ידי הסנגור. בסעיפים 70-72 לסיכומים התייחס הסנגור למסמכים שלא היו בפני בית הדין בעת הדיון. בידוע הוא שסיכומים אינם במה לצרף ראיות שלא הוצגו בדיון, ולפיכך לא אתייחס לטענות שהעלה הסנגור בסעיפים הנ"ל.

גזר הדין:

59. משמצאתי שהסטודנטית עברה על סעיף 12.6 ו- 12.4 לתקנון אני נדרשת לעונש. התביעה טענה לעונש החובה של הרחקה מהלימודים לתקופה של שנה, ביטול הבחינה, ביטול הקורס והרחקה על תנאי. ההגנה טענה לנסיבות מקלות הכוללות את העובדה שהסטודנטית קיבלה בבחינה ציון 66, הסטודנטית מאובחנת עם הפרעת קשב וריכוז, הסטודנטית הינה חלק מתוכנית המצטיינים ופסילת הקורס עשויה למנוע מהסטודנטית לעלות לשנה הבאה.

60. לאחר ששקלתי את הטיעונים לעונש של התביעה וההגנה, אני סבורה שאין מקום להקל בעונשה של הסטודנטית. לפיכך אני קובעת את רף הענישה הנהוג במקרים כגון אלו כעונש מצטבר.

א. ביטול הבחינה (ציון 0)

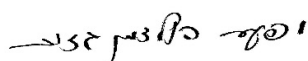
ב. ביטול הקורס

ג. הרחקה בפועל מהלימודים לתקופה של שנה אשר תחול על שנת הלימודים תשפ"ד (סמסטרים א, ב, קיץ).

ד. רישום ההרחקה בגיליון הציונים של הסטודנטית, לתקופת ההרחקה.

ה. הרחקה לשנה על תנאי והתנאי הוא שהסטודנטית לא תורשע בעבירת על סעיפים 12.6 ו- 12.4. לתקנון לתקופה של שלש שנים מיום מתן פסק הדין, כולל בתארים מתקדמים).

זכות ערעור תוך 15 ימים.

פרופ' יפעת הולצמן גזית,
הממונה על המשמעת